

TOSI-INTERNATIONALISTIT: KAUTSKY, AXELROD JA MARTOV

Vähän ennen Zimmerwaldin konferenssia Zürichissä ilmestyi saksan kielellä P. Axelrodin kirjanen „Kansainvälisen sosialidemokratian kriisi ja tehtävät”. Zürichiläisessä „Kansan Oikeus” nimisessä lehdessä ilmestyi sen jälkeen kaksi tätä kirjasta ylistelevää L. Martovin artikkelia. Emme tiedä, julkaisevatko molemmat kirjoittajat nämä tuotteensa venäjänkielisinä. Parempaa kuvaa niistä perusteista, joilla Organisaatiokomitean johtajat puolustavat opportunistia ja sosialishovinismia, on mahdoton löytää.

Koko kirjasen punaisena lankana on taistelu „puolueen yhtenäisyyttä uhkaavia vaaroja” vastaan. „Hajaannus ja sekasorto” — juuri sitä Axelrod pelkää, juuri siitä hän puhuu toistellen sitä loputtomasti ja tungettelevan usein. Älkää luulko, että hän pitää sekasortona ja hajaannuksena nykyistä sosialidemokratian tilaa, sen johtajien liittoa tämän tai tuon kansallisen porvariston kanssa. Ei! Sekasoroksi Axelrod sanoo selvää erottautumista sosialishoviniteista ja pesäeroa niistä. Axelrod pitää Kautskya niihin tovereihin kuuluvana, „joiden kansainvälisyystunne ja tietoisuus ovat kaiken epäilyksen ulkopuolella”. Samaan aikaan yhdelläkään kirjasen 46 sivusta ei ole edes yritetty koota yhteen Kautskyn katsomuksia, siteerata niitä tarkasti ja punnita, eikö shovinismi ilmene siinä, että tunnustetaan ajatus isänmaan puolustamisesta tässä sodassa. Ei sanaakaan asian olemuksesta. Ei hiiskahdustakaan meidän perusteluitamme. Sen sijaan tehdään „ilmianto virkatietä”: Lenin nähkääs nimitti Zürichissä pitämässään referaatissa Kautskya shovinistiksi, poroporvariksi, petturiksi (s. 21)... Eihän

tuo ole kirjailemista, parhain Martov ja Axelrod, sehän on jonkinlaista poliisikamarin „kirjaamista”!

„Lännessä”... „ei ole sitä yli-ihmisten lajimuunnosta, joka käyttää hyväkseen kaikkia puoluekriisejä ja jokaista vaikeaa tilannetta näytelläkseen puolueen ainoan tuho- pelastajan osaa ja harjoittaakseen kevein sydämin puolueen sisäistä sekasorron ja epäjärjestyksen politiikkaa” (22). Mitä tämä on? kirjailemistako?

Mutta jos „Lännessä” ei ole sellaisia emähirviöitä, jotka pitävät „itseään” Kautskya ja Axelrodia shovinisteina ja opportunisteina ja joista puhuessaan kunnan Axelrod vapisee kiukusta sekä purkaa vuolaasti noin viehkeää ja hurmaavaa... „lyriikkaa”, niin kuinka Axelrod sitten saattoi kahta sivua aikaisemmin kirjoittaa:

„Jos otetaan huomioon, että yhä laajemmissa puoluepiireissä, varsinkin Saksassa ja Ranskassa, kasvaa suuttumus sitä „loppuun asti kestämissä” politiikkaa kohtaan, jota vastuunalaiset puoluelaitoksemme harjoittavat, niin ei tunnu lainkaan mahdottomalta, että Leninin propagandan käytännölliset tendenssit pystyvät tunkeutumaan erilaisia kanavia pitkin myös Lännen sosialidemokratian riveihin”.

Kysymys ei siis ole aitovenäläisistä emähirviöistä, jotka loukkaavat kunnan Axelrodia! Siis virallisten puolueiden *kansainvälinen* shovinismi — sekä Saksassa että Ranskassa, kuten Axelrod itse on tunnustanut, huomautkaa se! — herättää vallankumouksellisten *internationalistis* sosialidemokraattien keskuudessa suuttumusta ja vastarintaa. Näin ollen meillä on *kaksi virtausta*. Molemmat ovat internationalistisia. Axelrod suuttuu ja sättii sen vuoksi, kun ei käsitä molempien virtausten kiertämättömyyttä, niiden välisen päättäväisen taistelun väistämättömyyttä, ja myös sen vuoksi, että hänen on noloa, epämukavaa ja epäedullista tunnustaa avoimesti oma asenteensa, joka on siinä, että hän pyrkii *näyttämään* internationalistilta ja *olemaan* shovinisti.

„Työväenliikkeen kansainvälistämisen probleemi ei ole sama kuin taistelumuotojemme ja -menetelmiemme vallankumouksellistamista koskeva kysymys”... se on, nähkääs, „ideologinen selitys”, jonka perustalla kaikki katsotaan opportunistiksi ja jätetään huomioonottamatta „patrioottisten aatteiden” „valtava voima”, aatteiden, „jotka ovat tuhatvuotisen historiallisen prosessin tuotteita”... „on pyrit-

tävä luomaan tämän, porvarillisen, yhteiskunnan puitteissa sellainen reaalinen *todellisuus* (kursivointi Axelrodin), sellaiset objektiiviset elinolot ainakin taisteleville työväenjoukoille, jotka voisivat heikentää mainittua riippuvaisuutta”, nimittäin: „joukkojen riippuvaisuutta historiallisesti muodostuneista kansallisista ja alueellisista yhteiskuntamuodostumista”. „Esimerkiksi työnsuojelua ja vakuutusta koskeva lainsäädäntö”, selittää Axelrod syvällistä ajatustaan, „sekä monenlaiset muut tärkeät poliittiset vaatimukset ja vihdoin myös työläisten kulttuuri- ja valistustarpeet ja -pyrkimykset on saatava” eri maiden proletaarien „*internationalististen* (kursivointi Axelrodin) tekojen ja organisaation kohteeksi”. Koko kysymys on nimenomaan „nykypäivän vaatimusten hyväksi käytävän „arkisen” taistelun kansainvälistämisestä”...

Sepä mainiota! Mutta jotkut emähirviöt ovat näkevinään siellä taistelun opportunismia vastaan! Tosi-internationalismi — kursiivilla — ja oikea „marxilaisuus”, joka ei tyydy „ideologisiin” selityksiin, on huolehtimista vakuutuslainsäädännön kansainvälistämisestä! Mikä nerokas ajatus... ilman mitään „taistelua, hajaannusta, sekasortoa” kaikki internationalistiset opportunistit, kaikki internationalistiset liberaalit, Lloyd Georgesta Fr. Naumanniin ja Leroy-Beaulieu’sta Miljukoviin, Struveen ja Gutshkoviin asti kirjoittavat molemmin käsin nimensä tämän Axelrodin, Martovin ja Kautskyn tieteellisen, syvällisen, objektiivisen „internationalismin” alle.

„Internationalismin” helmiä: Kautsky — kun puolustan isänmaatani imperialistisessa sodassa, s.o. sodassa, jota käydään vieraiden maiden ryöstämiseksi ja orjuuttamiseksi, ja tunnustan toisten sotivien maiden työläisten oikeuden oman isänmaansa puolustamiseen, niin se juuri onkin todellista internationalismia. Axelrod — innostumatta „ideologisiin” hyökkäilyihin opportunismia vastaan on todella taisteltava tuhatvuotista nationalismia vastaan vakuutuslakien alalla tehtävän arkisen työn kansainvälistämisen (myös tuhatvuotisen) kautta. Martov on samaa mieltä Axelrodin kanssa!

Nationalismin tuhatvuotisia juuria y.m.s. koskevilla Axelrodin fraaseilla on aivan sama poliittinen merkitys kuin vuoden 1861 edellisillä venäläisten maaorjanomistajain

puheilla maaorjuuden tuhatvuotisista juurista. Nämä fraasit lisäävät vettä taantumuksellisten ja porvariston myllyyn, sillä Axelrod vaikenee — vaikenee vaatimattomasti — siitä, että kapitalistisen kehityksen vuosikymmenet, varsinkin vuoden 1871 jälkeen, ovat luoneet nimenomaan ne kaikkien maiden proletaarien väliset *objektiiviset* kansainväliset yhteydet, joita juuri nyt, juuri tänä ajankohtana on käytettävä hyväksi kansainvälisessä vallankumouksellisessa toiminnassa. Axelrod vastustaa tällaista toimintaa. Hän kannattaa sitä, kun muistutetaan ruoskan tuhatvuotisista juurista, mutta vastustaa toimintaa, joka tähtää ruoskan hävittämiseen!

Entä miten on proletaarisen vallankumouksen laita? Baselin manifestissa vuodelta 1912 puhutaan siitä tämän, lähestyvän, — ja sitten kahden vuoden kuluttua syttyneen — sodan yhteydessä. Axelrod pitää nähtävästi tätä manifestia kevytmielisenä „ideologiana” — sanonta täysin Struven ja Cunowin „marxilaisuuden” hengessä! — eikä puhu siitä *sanaakaan*. Vallankumouksesta hän suoriutuu seuraavalla tavalla:

„Pyrkimystä nähdä nationalismin voittamisen vipu ainoastaan ja yksinomaan myrskyisessä vallankumouksellisessa joukkotoiminnassa tai kapinoissa voitaisiin vielä visissä määrin puolustella, jos me seisoisimme välittömästi yhteiskunnallisen vallankumouksen kynnyksellä, kuten esimerkiksi Venäjällä oli asianlaita vuoden 1901 ylioppilasmielenosoituksista alkaen, mielenosoituksista, jotka merkitsivät absolutisminvastaisten ratkaisevien ottelujen lähestymistä. Mutta nekään toverit, jotka panevat kaikki toivonsa myrskyisän vallankumouksen pikaiseen koittamiseen, eivät rohkene väittää varmasti, että proletariaatin ja porvariston ratkaiseva yhteenotto on välittömästi edessä. Päinvastoin, hekin perustavat laskelmansa vuosikymmeniä jatkuvaan kauteen” (s. 41). Ja edelleen tietenkin syöstään tulta ja tulikiveä „utopiaa” ja venäläisten maanpakolaisen keskuudessa olevia „bakuninilaisia” vastaan.

Mutta Axelrodin ottama esimerkki paljastaa opportunistimme verrattoman hyvin. Olisiko kukaan voinut järjiltään menemättä „väittää varmasti” vuonna 1901, että ratkaiseva taistelu absolutismia vastaan Venäjällä „on välittömästi

edessä”? Kukaan ei voinut eikä kukaan väittänyt. Kukaan ei voinut silloin tietää, että *neljän vuoden kuluttua* tullaan käymään *eräs* ratkaisevista taisteluista (joulu-kuu 1905); ja että seuraava „ratkaiseva” taistelu absolutismia vastaan „on edessä” ehkä vuosina 1915—1916 ja ehkä myöhemminkin.

Kun kukaan ei väittänyt, ei ainoastaan varmasti, vaan yleensä ei väittänyt vuonna 1901, että ratkaiseva taistelu on „välittömästi” edessä, kun me väitimme silloin, etteivät Kritshevskin, Martynovin ja kumpp. „hysteriset” huudot „välittömästä” taistelusta olleet perusteltuja, niin me, vallankumoukselliset sosialidemokraatit, väitimme silloin *varmasti* toista: me väitimme silloin, että vain toivotomat opportunistit saattoivat vuonna 1901 olla käsittämättä sitä tehtävää, että on *välittömästi tuettava* vuoden 1901 vallankumouksellisia mielenosoituksia, kannustettava ja kehitettävä niitä, propagoitava niitä varten annettuja päättäväisimpiä vallankumouksellisia tunnuksia. Ja historia todisti, että me, vain me olimme oikeassa, se tuomitsi opportunistit ja heitti heidät pitkäksi aikaa pois työväenliikkeestä, vaikka ratkaiseva taistelu *ei* ollutkaan „välittömästi” edessä, vaikka ensimmäinen ratkaiseva taistelu tapahtui *vasta* neljän vuoden kuluttua ja sekään ei ollut viimeinen eikä siis ratkaiseva.

Aivan samaa, kirjaimellisesti samaa kokee Eurooppa nyt. Ei voi olla epäilyksen häivettäkään siitä, että vuoden 1915 Euroopassa on olemassa vallankumouksellinen tilanne, kuten oli vuoden 1901 Venäjällä. Meidän on mahdoton tietää, tapahtuuko proletariaatin ensimmäinen „ratkaiseva” taistelu porvaristoa vastaan neljän vai kahden vuoden kuluttua vai tapahtuuko se kymmenen tai enemmän kuin kymmenen vuoden kuluttua, — seuraako „toinen” „ratkaiseva” taistelu vielä vuosikymmenen kuluttua. Mutta me tiedämme lujasti ja väitämme „varmasti”, että nykyään viipymättömänä ja välittömänä velvollisuutenamme on tukea syntynyttä liikehtimistä ja mielenosoituksia, jotka ovat *jo* alkaneet. Saksassa kansanjoukko on viheltänyt alas Scheidemannin, monissa maissa väkijoukko on osoittanut mieltään kalliiden elinkustannusten johdosta. Axelrod välttelee tätä sosialidemokraattien suoranaista ja ehdotonta

velvollisuutta ja suostuttelee työläisiäkin olemaan täyttämättä sitä. Jos huomioidaan Axelrodin päätelmien poliittinen merkitys ja tulos, niin johtopäätös voi olla vain seuraava: Axelrod yhdessä sosialipatriotismin ja sosialishovinismin johtajien kanssa *vastustaa* vallankumouksellisen toiminnan viipymätöntä propagointia ja valmistelua. Siinä on asian ydin. Kaikki muu on sanoja.

Me olemme epäilemättä sosialistisen vallankumouksen kynnyksellä. Kautskyn kaltaiset „varovaisimmatkin” teoreetikot tunnustivat tämän jo vuonna 1909 („Tie valtaan”), se tunnustettiin myös vuonna 1912 yksimielisesti hyväksytyssä Baselin manifestissa. Samoin kuin vuonna 1901 emme tiedäneet, jatkuuko Venäjän ensimmäisen vallankumouksen „aatto” tästä ajasta lukien neljä vuotta, samoin emme tiedä sitä nytkään. Vallankumous voi koostua ja todennäköisesti tulee koostumaan monivuotisista taisteluista, useista rynnäkkökausista, jotka vuorottelevat porvarillisen järjestelmän vastavallankumouksellisten kouristusten kanssa. Koko nykyisen poliittisen tilanteen tärkeimpänä kysymyksenä on se, onko vallankumouksellista tilannetta, joka on jo olemassa, käytettävä *vallankumouksellisten* liikkeiden tukemiseen ja kehittämiseen. Onko vai ei. Tässä kysymyksessä jakaantuvat nyt, jakaantuvat poliittisesti, sosialishovinistit ja vallankumoukselliset internationalistit. Ja tässä kysymyksessä Kautsky, Axelrod ja Martov ovat sosialishovinitien puolella huolimatta kaikkien heidän, samoin kuin Organisaatiokomitean viiden ulkomailla olevan sihteerinkin, vallankumouksellisista fraaseista.

Sosialishovinismin puolusteluaan Axelrod verhoaa tavattoman vuolaalla sanahelinällä. Hänen kirjasensa kelpaa mallinäytteeksi havainnollistamaan sitä, *miten* verhotaan omia katsomuksia, *miten* omien ajatusten salaamisessa käytetään kieltä ja painettua sanaa. Axelrod käyttää lukemattomia kertoja internationalismi sanaa, hän moittii sekä sosialipatriotteja että heidän ystäviään siitä, etteivät nämä halua siirtyä vasemmalle, hän vihjailee olevansa „enemmän vasemmalla” kuin Kautsky, hän puhuu myös siitä, että on tarpeen III Internationale, jonka pitää olla niin voimakas, että se pystyy vastaamaan niihin porvariston yrityksiin, joiden tarkoituksena on sytyttää yleismaailmallisen sodan

palo, „ei uhkauksilla, vaan sytyttämällä liekkiin vallankumouksellisen rynnäköön” (14) j.n.e. j.n.e. loputtomiin. Sanoissa Axelrod on valmis tunnustamaan mitä tahansa, aina vallankumoukselliseen rynnäkköön asti, mutta todellisuudessa hän haluaa yhtenäisyyttä Kautskyn kanssa ja siis myös Scheidemannin kanssa Saksassa, shovinistisen ja vastavallankumouksellisen „Nashe Delon” ja Tshheidzen ryhmän kanssa Venäjällä, todellisuudessa hän *vastustaa* sitä, että *nyt* tuettaisiin ja kehitettäisiin *alkavaa vallankumousliikettä*. Sanoissa kaikkea, teoissa ei mitään. Vannoetaan ja vakuutellaan, että olemme „internationalisteja” ja vallankumouksellisia, mutta teoissa tuetaan koko maailman sosialishovinisteja ja opportunisteja näiden taistelussa vallankumouksellisia internationalisteja vastaan.

*Kirjoitettu aikaisintaan syyskuun 28
(lokakuun 11) pnä 1915*

*Julkaistu ensi kerran vuonna 1924
„Proletarskaja Revoljutsija”
aikakauslehden 3. (26.) numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*